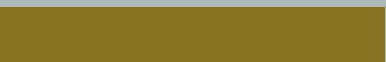

2022

FORORD

Aarhus Kommune har hvert år siden 1988 præmieret smukt og godt nybyggeri på Arkitekturens Dag. Aarhus Kommunes arkitekturpris uddeles til arkitekter og ejere af byggeri, der udmærker sig ved arkitektonisk kvalitet ud over det sædvanlige.

Ved afgørelse af hvilke bygninger, der skal præmieres, lægges der vægt på, at bygningen eller bygningskomplekset i den arkitektoniske helhed er et kvalitetspræget bygningsværk.

Den arkitektoniske helhed inkluderer rumlige og æstetiske aspekter, funktionel udformning, materialebearbejdning og miljømæssige egenskaber. Også friarealernes samspil med bygningerne og tilfredsstillende opholdsarealer for ejendommens brugere er væsentlige.

PRISEN FOR PRÆMIERET ARKITEKTUR TILDELES:

SNEGLEHUSENE, Rødbedevej i Nye, 8200 Aarhus N

LISBERG GENBRUGSSTATION, Ølstedvej, 8200 Aarhus N

RETTEN I AARHUS (tidl. Erhvervsarkivet), Vester Allé 12, 8000 Aarhus C

Særpris for facade/skiltning tildeles Netto, Silkeborgvej 246, 8230 Åbyhøj

Stadsarkitektens Særpris tildeles Frederiksbjerg Spirer for omdannelsen af Ingerslevs Plads i Festugen 2022

BEDØMMELSESKOMITÉEN:

Rådmand for Teknik og Miljø, Nicolaj Bang

Stadsarkitekt, Anne Mette Boye

Områdechef Byggeri, Ann Hamborg

Afdelingsleder Lokalplanlægning og Miljø, Lisbeth Roi

Billedkunstner, Signe Klejs

Rektor, Arkitektskolen Aarhus, Torben Nielsen

PLAKETTE

Objektet er støbt i bronze. Det er tungt trods den lille størrelse. Som et smykke, en knap, en attribut eller en blomst skal den hylde - hvorend den placeres.

Kontrasten mellem det organiske og krøllede samt det formelle og informative er i fokus, når to dele mødes i én form. Et stykke krøllet folie 'bærer' præmien, kommunen og byhistorien.

Med tiden vil planketten patineres af naturen såvel som af menneskets berøring.

Julie Stavad, billedkunstner
Anne Mette Boye, stadsarkitekt

STADSARKITEKTENS ORD

God arkitektur og bykvalitet skaber livskvalitet og fremmer en bæredygtig udvikling. Arkitekturens Dag (første mandag i oktober) er derfor en betydningsfuld begivenhed i arkitekturens kalenderår, som vi tager forskud på i år ved at præmiere forbilledligt byggeri den 27. september.

Interessen for arkitekturen i Aarhus er stor. Befolkningen har et stærkt ejerskab til deres bymiljøer, og de er opmærksomme på de mange store og små byggerier, der former byen. Arkitektskolen er arnested for unge arkitekter, for nye tegnestuer og for viden og debatter. Sammen med mange veletablerede tegnestuer, andre faggrupper, kunstnere og udviklere skabes et stærkt, samlet økosystem for 'Arkitekturbyen Aarhus', der giver et stort fokus på byggeriets betydning. Det er vigtigt, at vi bygger godt, når vi bygger.

De nominerede projekter indstilles af byggesagsafdelingen, der sidder med alle byggetilladelser. De udpeger deres bud på et stærkt felt af byggerier til en bruttoliste. Bedømmelseskomiteen indsnævrer disse til et mindre felt af nominerede. De er udvalgt med et ønske om at vise bredden af byggeriet i Aarhus Kommune. De enkelte byggerier har haft forskellige forudsætninger både i økonomi, formål og krav, der skal overholdes. Det er en betingelse, når man bygger, og det er det sammensurium af forskellige (og nogle gange modsatrettede) krav, der skal gives et stærkt og smukt arkitektonisk svar på.

Arkitektforeningens overordnede tema for Arkitekturens Dag 2022 er '**stedsans**'. De tre præmierede projekter har på hver deres måde skabt deres bud på, hvordan det er muligt at fornemme stedet, og hvordan en ny funktion kan tilføre nye kvaliteter til det sted eller den bygning. Med den baggrund valgte en enig bedømmelseskomité, at følgende af de nominerede skulle præmieres: **Sneglehusene** i Nye, **Lisbjerg Genbrugsstation** samt **Retten i Aarhus**.

Særpris for facade / skiltning i Aarhus Kommune tildeles Netto, Silkeborgvej 246.

Stadsarkitektens Særpris går i 2022 til **byrummet på Ingerslevs Plads**.

I år har vi valgt at fremrykke vores arrangement med fejring og prisoverrækkelse af Aarhus Kommunes Præmiering af Byggeri til tirsdag den 27. september i Byrådssalen.

Med denne præmieringsfolder og offentlig udstilling af plancherne (i Blixens, Brabrand og på DOKK1) ønsker vi at fastholde fokus på god arkitektur og byrådets vision om, at vi i Aarhus Kommune skal kendes for international arkitektur.

Anne Mette Boye
Stadsarkitekt

SNEGLEHUSENE

Byen, Nye, toner langsomt, men sikkert frem i den nordlige del af Aarhus. I år har endnu en bebyggelse fået beboere. Sneglehusene tager deres navn efter et smukt cirkelslag og ligger omkring en naturlig våd lavning i landskabet, som former bebyggelsens grundkoncept. Grebet organiserer bebyggelsens fællesarealer, biodiversitet og lokal afledning af regnvand i et flot integreret greb. Rundt i cirkelslaget ligger de mere private arealer ind mod boligerne, mens leg og motion ligger tættere mod søen.

Bebyggelsen fremstår i træ med store åbninger mod fællesrum og gaderum. Den løfter sig fra 1 til 4 etager og tilbyder boliger i forskellige størrelse og integrerede terrasser. Boligerne er velorganiseret omkring nogle veldefinerede rumlige koncepter som trappeforløb, forskellige rumhøjder eller niveauspring i boligen. Materialerne er af høj kvalitet, der er gennemtænkte og veludførte detaljer, flotte lysindfald og karaktertræk som f.eks. farvesætning af gardinerne. Med dette opnås sanselige og oplevelsesrige boligkvaliteter, der ofte er vanskelige at finde i nye boligbebyggelser i dag.

Byggeriet står således som et robust eksempel på flot, bæredygtig boligarkitektur, der kombinerer bæredygtighed og arkitektur på alle skalatrin igennem et stærkt arkitektoniske greb.

FAKTA

RØDBEDEVEJ 4-26,
8200 AARHUS N

Bygherre:

Tækker Group
(Sneglehusene ApS)

Byggeår:

2019-2021

Omfang:

9.540 m²

Arkitekt:

BIG – Bjarke Ingels Group ApS

Ingeniør:

BIG Engineering

Landskabsarkitekt:

BIG – Bjarke Ingels Group ApS

Foto:

Ib Sørensen

LISBJERG GENBRUGSSTATION

Det er en sjældent imponerende velkomst, der tilbydes, når man ankommer til Lisbjerg Genbrugsstation med en trailer. Stationen ligger i et bakket landskab, der skaber et rum omkring den. I bakkerne ligger den rekreative sti, der omkranser genbrugsstationen og formidler Kredsløbs aktiviteter for store og små. Her er en formidling af genbrug og ressourcer og en 'udsigt' til en ressourcebank med større anlægs- og byggematerialer. Affaldet bliver ikke gemt, men organiseret og udstillet som værdier.

Vejen derop fører frem til det runde halvtag, hvor man ledes ind omkring stationerne i det indre eller det ydre afhængigt af ærinde. Halvtaget slår et flot sving og organiserer og samler med et enkelt greb, så det er muligt at sortere og aflevere sit affald og få sendt det videre til genanvendelse. Funktionen er afspejlet i materialevalg og de æstetiske valg. Søjler, halvtag, foring og belægning er primært skabt af genanvendte materialer.

Kunstværket ved opgangen til den rekreative sti er udført af kunstneren Kamilla Jørgensen (Kredsløb stod for leveringen af materialer til kunstværket, som er af genbrugsbeton).

Projektet står som et forbilledligt eksempel på at tage udfordringen op med at kombinere bæredygtighed og arbejdet med materialitet i et velkommende rum. Og det vel og mærke et af de steder, vi normalt forbinder med et praktisk gøremål, som nu er blevet en arkitektonisk oplevelse.

FAKTA

ØLSTEDVEJ,
8200 AARHUS N

Bygherre:
Kredsløb A/S

Byggeår:
2022

Omfang:
ca. 12.000 m²

Arkitekter:
Schönherr A/S og
Loop arkitekter A/S

Ingeniør:
Sweco Danmark A/S

Landskabsarkitekt:
Schönherr A/S og
Loop arkitekter A/S

Totalentreprenør:
DanJord A/S

Foto:
Kredsløb A/S

RETEN I AARHUS

Op ad bakken på Vester Allé møder man en perlerække af Aarhus' helt særlige offentlige bygninger: Aros, Ridehuset, Kulturskolen, Retten og det tidligere erhvervsarkiv, der i daglig tale kaldes for 'Smykkeskrinet'. Bygningen er tegnet af Hack Kampmann og er opført fra 1998-1902. Den står smukt på langs af bakken og med fine proportioner. Facadens ornamentering afslører formålet med en rigdom af udsmykninger og symboler på både facade og interiør som f.eks. bogruller og ugler under tagets gesims og assyriske løver ved indgangen. Bygningen står således som et særligt eksempel på nationalromantikken, men også som et eksempel på datidens fremmeste teknologiske løsninger. Bygning og interiør blev fredet i 1988. Den har de seneste år gennemgået en større restaurering i forbindelse med omdannelsen til en del af retten. De ændrede behov, indeklima og sikkerhed har stillet store krav til arkitekter, øvrige rådgivere og håndværkere.

Bygningen præmieres for en omdannelse, der udmærker sig væsentligt og langt ud over det sædvanlige. Arbejdet med både klassisk restaurering af bygningsdele og transformation af rum til mødelokaler, kontorer og opholdsrum er gennemført med høj integritet og en faglig dygtighed, der kombinerer behovet for tekniske løsninger og nye behov med bygningens oprindelige rumlige kvaliteter og atmosfære. Desuden fremhæves den overbevisende integration af kunst, der gennem fine og konsistente greb formår at binde fortællinger om fortid og nutid sammen.

FAKTA

VESTER ALLÉ 12,
8000 AARHUS C

Bygherre:

Bygningsstyrelsen

Lejer:

Domstolsstyrelsen og Retten
i Aarhus

Omdannelse gennemført:

2021

Arkitekter:

H+ARKITEKTER A/S og
Rønnow Arkitekter A/S

Ingeniør:

Tækker Rådgivende Ingeniører

Landskabsarkitekter:

H+ARKITEKTER A/S og
Rønnow Arkitekter A/S

Interiør:

H+ARKITEKTER A/S og
Rønnow Arkitekter A/S

Kunstnerisk udsmykning:

Benandsebastian

Hovedentreprenør:

Enemærke & Petersen A/S

Forundersøgelse:

Nationalmuseet Bevaring &
Naturvidenskab
– Farvearkæologisk undersøgelse af
interiør og eksteriør

Foto:

Helene Høyer Mikkelsen

NETTO

Netto i Åbyhøj modtager en særpris for sin facade og skiltning. Særprisen gives for det omhyggelige arbejde med at indpasse facaden nænsomt og moderne i det eksisterende bymiljø. Teglfacaden står i blank mur med detaljeringer i forbandt, og indgangspartiet åbner sig og tilbyder sig som en del af bymiljøet.

Med prisen fremhæves betydningen af, at butikker ser sig som en integreret del af de lokale bysamfund. De bidrager til identitet, skaber mulighed for møder og kan gennem en arkitektonisk opmærksomhed gøre en stor forskel.

FAKTA

**SILKEBORGVEJ 246,
8230 ÅBYHØJ**

Bygherre:

Innovater A/S / Salling Group

Byggeår:

2021

Omfang:

965 m² dagligvarebutik,
78 m² overdækket varegård

Arkitekt:

Sweco Danmark A/S

Ingeniører:

Arne Elkjær A/S

Foto:

Sweco Danmark A/S

INGERSLEVS PLADS

Initiativet og etableringen af det midlertidige byrum modtager i år stadsarkitektens særpris. Det fremhæves som et forbilledligt eksempel på et borgerdrevent byrum.

Det offentlige, demokratiske og inkluderende byrum på Ingerslevs Plads har i en uge stået som et eksempel på et bylivsknudepunkt, der er skabt af borgere i et tæt samarbejde med lokalt erhverv, kultur og foreningsliv. Det har været et væsentligt formål, at rummet var fri for kommercielle interesser, men frit for hvem, der ønskede at sætte sig. På den måde var der plads til både det planlagte og det spontane.

Uden biler stod Ingerslevs Plads som 'kvarterets hjerte'. Pladsens rumlige kvaliteter stod tydelig frem, og dens byrumsmæssige og æstetiske betydning i den store kvarterplan for Frederiksbjerg blev tydelig.

Initiativet fremhæves ligeledes for tilblivelsesprocessen og aktiviteterne på pladsen. Den lokale 'aktionsgruppe' gik forrest med det formål at lade kvarterets beboere være 'medskabere'. De bidrog med at generere idéer og indhold og med at bygge og være værter for en mangfoldighed af aktiviteter, der inviterede forskellige interesser og aldersgrupper ind til alt fra morgenyoga og fællesmorgenmad til oplæg, udstillinger, kæledyrstræf, koncerter, arkitekTURLøb og debatter. Desuden har der været fokus på genanvendelse af materialer i samarbejde med lokale producerenter og erhverv.

FAKTA

INGERSLEVS PLADS,
8000 AARHUS C

Bygherre:

Aktionsgruppen:
Frederiksbjerg Spire

Arkitekt:

Aktionsgruppen: Frederiksbjerg
Spire og lokale borgere

Støttet af:

Følgende donorer har støttet
med økonomiske midler:
Aarhus Kommune (Samskab
Aarhus plus midler fra rådmandens
'Revitaliseringspulje', samt lå af træer),
Sparekassen Danmark Fonden,
Kiloo, Tækker, Frederiksbjerg
og Langenæs Fællesråd,
Genlyd, Miljø- og Energifonden,
Coop, Festugen, Kortegaards
Planteskole, 'Den Grønne
mand'

Foto:

Aarhus Kommune
Louise Søndergaard

AFD. 76 - BOLIGKONTORET ÅRHUS

Afdeling 76 er et grønt og levende studiehus med et nyt koncept, der blander almindelige ungdomsboliger med familieboliger forbeholdt Ph.d.-studerende og postdocs. Hermed griber projektet en ofte overset målgruppe. Bebyggelsens ydre facade står med rød skærmtegl, der folder sig om hele bebyggelsen og om gårdrummet. Den indre facade står med en pladsbeklædning, der over tid vil blive bevokset med grønne planter. Bebyggelsen åbner sig mod gaden i stueetagen med fællesrum og vaskeri og inviterer ind i gården gennem en stor og velkommende port.

Der har været særlig fokus på at favne beboernes forskellighed i et trygt og inkluderende fællesskab, der kan udfolde sig i det grønne gårdrum med udekøkken, boldbane og byttebørs og øverst på den store tagterrasse. Både gårdrum og tagterrasse har et landskabsarkitektonisk greb.

Bæredygtighed, energioptimering og liv i byen er sammen med fællesskab gennemgående træk i byggeriet, som viser, hvordan man bygger tæt og grønt på én og samme tid. Bygningen har opnået DGNB guldcertificering samtidig med, at den har indarbejdet innovative løsninger, der bygger på genanvendelighed og alternativ energiproduktion. Kunsten er integreret i bygningens rumlige opbygning og fungerer med en samlet fortælling fra stue til tagetage også som wayfinding.

Projektet fremhæves for at have et højt arkitektonisk ambitionsniveau for et kollegium, der både rummer fællesskaber og bæredygtige løsninger.

FAKTA

HELSINGFORSGADE 5A-D,
8200 AARHUS N

Bygherre:

Boligkontoret Århus

Byggeår:

2021

Omfang:

7.181 m²

Arkitekter:

Luplau Poulsen Arkitekter og
ADEPT

Ingeniør:

NIRAS

Landskabsarkitekt:

Opland Landskabsarkitekter

Foto:

Rasmus Hjortshøj

TRIANGLEN

Bebyggelsen Trianglen udmærker sig som et 'bybygningsprojekt' i det nye brokvarter mellem Godsbanen og Søren Frichs Vej. Den lægger sig som en klar karré med et stort indre gårdrum. Karreen skal møde de høje Åhuse og skabe et indre rum, der imødekommer en mindre skala. Dette er løst med townhouses i gårdrummet, som bryder skalaen og en variation af flade tage med terrasser og sadeltage. Samtidig er karréens højder præcist justeret, så solen inviteres ind i karéen. I sit ydre bidrager bebyggelsen til et klart hierarki mellem den store vej Søren Frichs vej, der har åbne facader og butikker i stueetagen og den mindre boliggeden Dirch Passers Gade, der har en kantzone med hævede altaner og beplantning. Der skabes fine kig gennem portene mellem gårdrum og gaderum og dermed en klar overgang og forbindelse mellem det offentlige og private rum. Karréens gårdrum har en flot og varieret landskabsplan med mindre opholdszoner og lokal håndtering af regnvand.

FAKTA

**SØREN FRICHS VEJ /
DIRCH PASSERS GADE /
OTTO BRANDENBURGS
GADE, 8000 AARHUS C**

Bygherre:

Trianglen Aarhus v/CASA A/S,
KS Ejendomme og FHR4

Byggeår:

2019

Omfang:

29.600 m²

Arkitekt:

Arkitema Architects

Ingeniør:

ÅF Consult

Landskabsarkitekt:

Arkitema Architects

Foto:

Lars Just

BROKVARTERET KARRÉ D

Bebyggelsen ligger mellem Trianglen og Søhesten og udfylder nu 'hullet' på den første strækning af Søren Frichs Vej. Byggeriet fremstår som en klassisk karré i 5-7 etager, som varierer karréens form. Under gårdrummet ligger en parkeringskælder. Gårdhaven er flot anlagt med et sikkert landskabeligt greb, der skaber forskellige rumlige kvaliteter og forskellige grader af offentlighed. Bebyggelsen rummer en mangfoldighed af boligtyper- og størrelser og giver mulighed for en bred beboersammensætning.

Det arkitektoniske greb inddeler karréen i enkelte bygninger. De er bygget op med en lys, gul teglbase som bund og en rød bygningskrop. På den måde fremstår bebyggelsen med stor variation mod gaden. Rundt om bebyggelsen bliver der lagt en kantzone langs boliggederne. Her fremstår arbejdet med det vestlige gaderum særligt lovende.

FAKTA

**DIRCH PASSERS GADE 35-51,
8000 AARHUS C**

Bygherre:

P/S PKAE Ejendom

Byggeår:

2019-2021

Omfang:

19.400 m² (heraf ca. 2.200 m² p-areal)

Arkitekt:

C.F Møller Architects

Ingeniør:

Niras

Landskabsarkitekt:

C.F. Møller Architects

Foto:

Michael Kruse

BIBLIOTEKSPARKEN

Bebyggelsen ligger som en brik i et puslespil med ét anker i Vestergade og ét i Mølleparken. Dette er løst ved at opdele bebyggelsen i to klare arkitektoniske dele.

Den ene del af bebyggelsen er knyttet til Vestergade. Den står med en lys, grågul teglfacade. Gennem en stor portåbning bliver man ledt fra Vestergade, forbi dagligvarebutikken og lige før P-kælderen drejer man ind i et stille gårdrum. Her bliver man mødt af L-formede bygninger, der skubber sig ind i hinanden og skaber et komplekst gårdrum. Gårdrummet er opbygget af trapper og niveauer med beplantning op til terrasserne.

Den anden del, Gavlhuset, ligger som nabo til det gamle hovedbibliotek. En grund, som adskillige arkitektstuderende gennem tiden har kastet sig over. Gavlhuset er udvendigt beklædt med sort klikfalsbeklædning og en varm træbeklædning som foring i de indre altaner. Her står bygningen som en særlig vigtig brik i ankomsten til Vesterbrokvarteret og som en vigtig facade mod Mølleparken.

FAKTA

VESTER ALLÉ 16 /
VESTERGADE 55-61, 65A-D,
8000 AARHUS C

Bygherre:

Biblioteksparken A/S

(ejer: Patrizia Immobilien AG)

Byggeår:

2020-2021

Omfang:

8.342 m² (ekskl. BOOK1 Design Hostel)

Arkitekt:

Arkitema Architects

Foto:

E-Soft

